

Till: SIKO januari 2016

Från: Per Frideen, Ornö

Sammanfattning från RUFSS-konferensen 3 december 2015

Konferensen, som genomfördes i Kista-mässan, började med en presentation av Kista nya bibliotek som i augusti utsågs till "Public library of the year" av Biblioteksforeningarnas världsfederation. Motivering fokuserade på att det placerats just där det behövs, i Kista galleria, mitt i ett mångkulturellt område och att man erbjuder besökarna ett mångfacetterat och aktuellt utbud av verksamheter. Allt ifrån traditionella boklån till möjligheter att lära och använda IT, att se, skapa och delta i olika former av kulturyttringar tillsammans med engagerad personal som har många olika kompetenser och språkkunskaper och som också ges resurser att driva igenom projekt. Man har lyckats med konststycket att få ungdomar söka sig hit. Ska bli intressant att följa utvecklingen.

Därefter presenterades utvecklingen av Kista företagsområde. Från trevande början på 70-talet till en pulserande och för landet viktig plats för samtida och framtida utveckling av framför allt ICT (=Information and Communication Technology). Här ligger ledande teknik-, dator- och telekomföretag. (Ericsson, IBM, Microsoft m fl). Stora aktörer och små om vartannat. Avknoppningar sker fortlöpande. Nya idéer bryts ut och flyttas till egna eller koncernägda nya utvecklingsbolag. Närhet till konkurrenter och samarbetspartners är viktig. Tillväxten är stark och efterfrågan på såväl lokaler som kompetens ökar. Än finns god plats för nya företagsbyggnader samt bostäder. Utvecklingsbolaget Kista Science City ser en framtid där man samverkar inom regionen för att förbättra infrastruktur och kommunikationer.

Efter dessa inslag handlade dagen om Regionens utveckling. Hur har det gått mot mål och visioner i RUFSS2010 och hur går vi vidare i ett nytt perspektiv. Med sikte ända fram till 2050!

Utgångspunkten är visionen:

"Stockholmsregionen ska vara den mest attraktiva storstadsregionen i Europa.

Fyra mål uttrycker sammantaget de värden som ska känneteckna regionen.

Dessa mål är:

- en öppen och tillgänglig region
- en ledande tillväxtregion
- en region med god livsmiljö
- en resurseffektiv region".

En väg till god utveckling i regionen

En infrastruktur som innebär att människor kan förflytta sig så enkelt, snabbt, bekvämt och miljövänligt som möjligt såväl inom lokalsamhället som inom regionen kan sägas vara grunden för god framtida tillväxt.

Hög tillgänglighet eller närhet till olika kommunikationsalternativ är avgörande för utveckling av nya bostads- och arbetsområden.

Hög framkomlighet (kortare restider) för alla trafikslag underlättar rörligheten inom regionen.

Framtida utbyggnad av infrastrukturen för trafik inom regionen kräver stora investeringar; Det handlar om uppgradering av befintliga vägar och anläggning av nya leder för

transportfordon och bussar i kollektivtrafik samt privatbilar och cyklister. Liksom utbyggnad av spårbunden trafik som pendeltåg, t-bana, spårvagn. Samt ur skärgårdsperspektiv utbyggnad av lokal och regional båttrafik (kommer det att ske?)

Ny teknik ökar framkomligheten.

Forskare inom KTH presenterade hur framkomligheten i framtidens trafik kan effektiviseras genom ICT-lösningar. Utgångspunkten är att alla trafikslag och typer av resor och transporter påverkar varandra. Trafikanter, fordon, företag och vägar är uppkopplade. All information är samordnad och prissättning sker i realtid.

Man presenterade begreppet mobility management som bl a innebär att trafikströmmarna för alla trafikslag kan ledas och styras via interaktiv datakommunikation, dvs ett system som i realtid erbjuder trafikanter alternativa resrutter med hänsyn till aktuell trafikbelastning i vägnätet. Därigenom skapas ett smidigare trafikflöde vid alla tillfällen. Systemet skapar också effektivare kollektivtrafik, ett bättre utnyttjande av fordonflottan, möjlighet till varierande priser för tjänster/transporter m h t efterfrågan m m.

Mest attraktiva storstadsregionen? Vad och hur?

En intressant del är jämförelsen mellan utvecklingen i Stockholmsregionen och ett antal andra likvärdiga regioner i Europa. Se rapportens punkt 7 nedan.

Men denna jämförelse väcker en annan tanke:

Vad innehåller egentligen begreppet ”den mest attraktiva storstadsregionen?” Vilken region, vilka regioner är i dag mest attraktiv/a. Dvs vilka regioner konkurrerar vi med? Förutom de som nämnda jämförelse visar.

Är det inte dags att på ett tydligt sätt definiera och framför allt konkretisera vad begreppet ”mest attraktiva” innebär eller bör innehålla.

Ja, frågan är öppen!

Min reflektion efter dagen: *VAR FANNS SKÄRGÅRDEN OCH DESS FRAMTIDA UTVECKLING?*

Vid den här konferensen fanns tyvärr inte Skärgårdsfrågorna på agendan. Nämdes vid ett tillfälle av Gustav Hemming. Årets test av nord-sydlig kommunikation i vår sköna värld där resultatet innebär att linjen kör även 2016. Tyvärr framställs skärgården ofta och ensidigt som en plats för besöks- och turistnäring enbart.

Hur som ..., vi = SIKO och skärgårdens bofasta befolkning tycks fortfarande ha en lång resa till målet att få regionens politiker och tjänstemän att förstå att skärgården är en plats där människor vill bo, leva, verka och utvecklas i.

Att den är ett område som med rätta förutsättningar (enklare regler för små- och mångföretagande, smidigare strandskydd etc) är öppen för en framtid med ökad befolkning på öarna med allt vad det innebär för regionen.

Attraktivitetshöjare av oanade mått.

Stockholmsregionen har något som ingen annan storstadsregion - faktiskt i hela världen - kan erbjuda!

En världsunik och fantastisk skärgård.

Är inte det skäl nog att lyssna på oss skärgårdsbor?

Dags att ta fram det Skärgårdspolitiska programmet från 2010 och granska mål och visioner samt vad som hänt och inte hänt. Bifogar programmet samt dokumentet ”En levande skärgård SLL” som pdf.

Det sägs i RUFSS-direktiven att man i arbetet ska vara öppen för dialoger och samråd. Min uppfattning är att skärgården och dess utveckling har hamnat i bakvatten eller i skymundan till förmån för regionplanernas ”strävan” att runt Stockholm planera för en regional infrastruktur som i framtiden domineras av ett flertal sk stadskärnor (tät bebyggelse med bostäder, centra och arbetsplatsområden) som är sammanlänkade med goda kommunikationer.

I den visionen tycks regionens glesbygd och därmed skärgården hamna än mer vid sidan av. Hur rimmar det med målet att skärgården, som det sägs i Skärgårdspolitiska programmet, ska vara levande och livskraftig???

Öppna dörren och kliv rakt in i RUFSS-processen!

Det är bråttom nu. Ska vi som bor och verkar i skärgården få större genomslag i regionens framtidsplanering måste vi helt enkelt få närkontakt med dem som är ansvariga.

Som tidigare, i förarbetet till RUFSS 2010, då det skapades en särskild Skärgårdsgrupp där dialogen blev tät och tydlig mellan skärgårdsbor, regionens tjänstemän och politiker

Hur når vi detta i dag?

Vi kan börja med att verka för en RUFSS-konferens med tema ”Skärgården in i framtiden”
Låt oss snarast ta upp den frågan.

Med hopp om en inspirerande och livskraftig framtid för regionens skärgård!

2016-01-28

Per Frideen

Ornö

Styrelseledamot SIKO

VÄNLIGEN SCROLLA VIDARE:

På följande sidor kan du läsa mer om de olika punkter som man redovisade under konferensen.

Här följer utdrag ur den förkortade rapport som följde efter konferensen.

För den som vill fördjupa sig i materialet finns mängder av information, rapporter m.m. på www.trf.sll.se

BAKGRUND:

NY REGIONAL UTVECKLINGSPLAN FÖR STOCKHOLMSREGIONEN

OBS!

Texten (delvis redigerad) är hämtad ur TRF/SLL- dokument som låg till grund för konferensens innehåll.

Konferensen genomfördes redovisande – utan utrymme för debatt.

Åhörarna kunde svara digitalt på frågor anknutna till respektive redovisningsdel-

RUFS 2010 har varit vår regionala utvecklingsplan i fem år. Nu pågår arbetet med att ta fram en ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, i samverkan med regionens aktörer.

Att ta fram en ny regional utvecklingsplan är en omfattande process som pågår i flera år och som förutsätter en tät dialog med alla de organisationer som sedan ska medverka till att göra planen till verklighet.

Den 20 augusti 2015 godkände Tillväxt- och regionplanenämnden programmet för nästa regionala utvecklingsplan, RUFS 2050. Programmet beskriver ramarna för arbetet med att ta fram nästa plan och utgår i från RUFS 2010 samt den aktualitetsbedömning som gjordes av planen under 2013-2014.

Under hösten 2015 pågår arbetet med att ta fram ett samrådsförslag. Till mars 2016 ska det arbetet sammanställas i ett samrådsförslag och beslutas av Tillväxt- och regionplanenämnden.

1. Stark utveckling för Stockholmsregionen

Årets uppföljning av den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2010, visar på en god utveckling vad gäller bland annat energianvändning, bostadsbyggande, sysselsättning samt fortsatt stark befolkningstillväxt. Under 2014 ökade befolkningen i Stockholms län med 35 002 invånare.

Det är positivt att regionens utveckling i stort går åt rätt håll. Särskilt glädjande är att vi nu ser en minskning av utsläppen från transportsektorn, säger Hanna Wiik, förvaltningschef för Tillväxt- och regionplaneförvaltningen på Stockholms läns landsting.

Men den positiva utvecklingen behöver ske i alla delar av regionen, i dag ser vi skillnader när det gäller **arbetsmarknad, utbildning, hälsa och trygghet**. Det är viktiga frågor som vi nu tar med oss i arbetet med att ta fram nästa regionala utvecklingsplan för Stockholmsregionen, som ska ta sikte mot år 2050.

2. Klimat och energi

Den totala energianvändningen i Stockholms län har minskat konstant de senaste åren, trots en kraftig befolkningstillväxt. Under 2014 minskade även transporterens totala energianvändning, vilket är ett trendbrott. Stockholmsregionen har också låga utsläpp av växthusgaser räknat per invånare i jämförelse med övriga Sverige.

3. Sysselsättning och arbetsmarknad

Stockholmsregionen har en hög sysselsättningsgrad i jämförelse med åtta andra storstadsregioner i Europa. Regionen placerar sig på andra plats efter München när det gäller den totala sysselsättningsgraden. Den europeiska jämförelsen visar även att sysselsättningsgraden för kvinnor är högst i Stockholmsregionen och Oslo.

Antalet nystartade företag per invånare fortsätter att öka och är högst i Sverige.

Stockholmsregionen presterar även väl när det gäller arbetskraftens produktivitet och andelen högskoleutbildade.

Regionens ungdomar går i stor utsträckning vidare till högre studier och andelen har ökat under de senaste åren. Stockholmsregionen har dock relativt sett hög ungdomsarbetslöshet i jämförelse med de undersökta europeiska regionerna.

Utvecklingen varierar i Stockholmsregionen när det gäller sysselsättning och högre studier och skillnader framträder beroende på bostadsort, kön och om man är född i Sverige eller utomlands. Exempelvis är det betydligt större andel kvinnor än män som väljer att studera på högre nivå.

4. Bostäder och befolkning

Stockholmsregionens befolkning ökade med 35 002 personer under 2014 varav 27 procent tillkom i den centrala regionkärnan. Antalet färdigställda bostäder har under flera år inte motsvarat den kraftiga befolkningsökningen.

Under 2014 färdigställdes dock 9 050 bostäder i regionen, vilket är den näst högsta siffran sedan 2008. Till detta tillkommer även ombyggnationer samt fritidshusomvandlingar.

5. Hälsa och trygghet

Regionen har haft en positiv utveckling inom området trivsel och trygghet.

Andelen av befolkningens inkomster som består av försörjningsstöd eller andra ersättningar har minskat och ohälsotalen för befolkningen fortsätter att sjunka.

Även antalet anmälda brott har minskat de senaste tio åren sett till regionen som helhet. Det finns dock stora skillnader mellan olika områden i regionen när det gäller både hälsofrågor och hur man upplever tryggheten i sitt bostadsområde.

6. Om uppföljningen av RUFSS 2010

Stockholms läns landsting följer årligen upp hur det går för Stockholmsregionen. Syftet är att kunna bedöma om regionen utvecklas i den riktning som den regionala utvecklingsplanen (RUFSS 2010) pekar ut.

I uppföljningen jämförs Stockholmsregionen med regionerna Amsterdam, Barcelona, Berlin, Dublin, Helsingfors, Köpenhamn, München och Oslo.

Se bilaga ”Stockholmsregionen i internationell jämförelse”. PDF

7. Program för RUFSS 2050

RUFSS 2050 är en fortsättning på arbetet med att förverkliga visionen om Stockholmsregionen som Europas mest attraktiva storstadsregion.

Visionen lades fast i RUFSS 2010. Mycket har hänt sedan RUFSS 2010 antogs.

Länets befolkning har ökat med mer än 140 000 personer, ekonomin har vuxit trots en kraftig nedgång i Europa och teknikutvecklingen har tagit stora steg framåt.

Samtidigt är byggtakten i länet fortfarande för låg för att möta bostadsbehoven och den socioekonomiska boendesegregationen i länet har ökat. Sedan 2010 har också medvetenheten om miljöproblem och klimatförändringar blivit större.

Programmet redogör för viktiga principer som nästa plan ska bygga på – mål och medel, frågor som ska behandlas, hur processen ska gå till och vilka aktörer som behöver engageras. Programmet innebär också en möjlighet att ta upp olika frågor till diskussion i ett tidigt skede i processen.

Programmet för RUFSS 2050 utgör utgångspunkten för dialogen om Stockholmsregionens framtid. Det antogs av landstingets tillväxt- och regionplanenämnd den 20 augusti 2015.

8. Samrådsfasen 2015-2016

Under planprocessen sker två formella dialoger: samråd under våren 2016 samt utställningen i slutet av 2017. Men mycket viktigt arbete inleds i och med att programmet är på plats och ett samrådsförslag arbetas fram. Under hösten 2015 kommer många delar av processen ta form och leverera resultat.

Processen ska **öppna för nya dialogformer** och vill man som aktör påverka planen kommer det finnas utrymme för engagemang redan under hösten 2015. Det är viktigt att sätta av tid och resurser i den här fasen av processen eftersom den ligger till grund för det samrådsförslag som sänds på remiss våren 2016. Modeller för dialog ska utvecklas.

Arbetet med backcasting, normativa framtidsscenarier, som påbörjades våren 2015 ska belysa viktiga vägval för klimatet. Slutsatserna ska integreras i planarbetet.

Parallellt med framtagandet av planförslag kommer vi under hösten att följa en modell för samlad konsekvensbedömning. Det innebär en kontinuerlig kvalitetssäkring av planens mål och åtgärdsförslag. Till samrådet kommer vi att ta fram en samlad konsekvensbeskrivning. Enligt miljölagstiftningen behöver vi även göra en särskild miljökonsekvensbeskrivning som kommer att utgöra en integrerad del av den samlade konsekvensbeskrivningen.

De struktur- och trafikanalyser som genomförs är en bärande del i de planalternativ som arbetas fram och även här kommer ett intensivt arbete ske under hösten 2015.

Känslighetsanalyser kommer att genomföras, planalternativ – både för länet och storregionalt – kommer tas fram och utvärderas mot de uppställda målen. Utifrån detta kommer också förslag till strategier och prioriterade åtgärder arbetas fram.

9. Utställningsfasen 2017

Efter samrådet tar en period av revideringar, uppdateringar och justeringar vid. De synpunkter som inkommit under samrådet ska tas omhand och en analys göras av hur dessa bör påverka innehåll och inriktning i utställningsförslaget. Både konsekvensbedömning och strukturanalyser kommer att förfinas och bearbetas ytterligare. Utställningen, planerad till hösten 2017, är formellt styrd att pågå i tre månader. Med tanke på att utställningsförslaget inte bör avvika på ett avgörande sätt från samrådsförslaget är det viktigt för regionens aktörer att vilja och kunna vara med i hela processen. Ambitionen är att de synpunkter som framkommer under utställningen i stor utsträckning ska bekräfta upplägg och innehåll samt de justeringar som gjorts från samrådet.

10. Mer info

Finns att hämta på www.trf.sll.se